

отговаря на летописното описание. И са принудени – без да поставят под съмнение Скалигеровата хронология – да практикуват „пресилен компромис“. Например посочват затъмнение, което САМО ДОНЯКЪДЕ отговаря на летописното описание. Н. А. Морозов прави ревизия на датите на „античните“ затъмнения и разкрива, че съобщенията за тях се делят на две категории:

1. Кратки, мъгляви съобщения, без никакви подробности. Често пъти не се разбира, дали наистина става дума за затъмнение. Астрономическото датиране от тази категория или е безсмислено, или дава възможност за толкова много решения, че на практика те могат да се отнасят за всяка историческа епоха.

2. Подробни съобщения. Тук астрономическото решение е или едно-значно, или има само две-три решения.

Оказа се, че всички подробно и добре описани затъмнения при непреднамерено астрономическо датиране напълно се разминават със Скалигеровото датиране, разположено в интервала от 1000 г. пр.н.е. до 500 г. от н.е., тоест отиват на доста по-късни дати (понякога с цели векове). Всички нови решения попаднаха в интервала 500–1700 г. от н.е. Н. А. Морозов смята, че Скалигеровата хронология за интервала 300–1800 г. от н.е. като цяло е правилна, затова не анализира средновековните затъмнения между 500–1700 г. от н.е. – предполага, че тук няма да открие противоречия. Да се спрем на този момент по-подробно.

На Н. А. Морозов не му е достигнала решителност, за да осъзнае, че скалигеровата хронология е погрешна чак до XI–XIII в. от н.е. Той спира до IV в. от н.е. като приема, че от V в. от н.е. хронологията на Скалигер и Петавиус е, общо взето, правилна. И тази негова погрешна позиция неизбежно се отразява на анализа на древните затъмнения. Анализът на Н. А. Морозов е бил, както се видя, не съвсем безпристрастен. Явно той не е искал да пипа хронологията след IV–VI в. от н.е. Това е разбираемо. Изглежда, не му е било лесно да премине от скалигеровата хронология, изкуствено разпъната в хилядолетията, към хронология, която започва едва от XI в. от н.е. Дори на Н. А. Морозов това му се е струвало абсурдно.

Например в [544], т. 4, раздел 4, част II, гл. 2, Н. А. Морозов обсъжда едно от затъмненията, за което днес се смята, че е от V в. от н.е., и той смята, че тук Скалигеровото датиране се потвърждава. А от разсъжденията му се изяснява, че не може и дума да става за потвърждаване на Скалигеровата хронология. Описанието на затъмнението е твърде мъгляво, а използването на кометите за датиране не е възможно поради причини, за които разказваме в книгата „Империята“, в главата, посветена на преписите на коме-